

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000135

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 09-01-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нежид Юлія Степанівна

2. Yuliia S. Nezhyd

Кваліфікація: 073

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 073

Назва наукової спеціальності: Менеджмент

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Менеджмент

Дата захисту: 04-07-2023

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 3965

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.71.07, 06.77.64

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічний механізм регулювання зайнятості в аграрному секторі економіки
2. Organizational and economic mechanism of employment regulation in the agrarian sector of the economy

Реферат:

1. Дисертаційна робота спрямована на вирішення науково-практичного завдання, що пов'язане з обґрунтуванням теоретико-методичних засад та розробкою практичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму регулювання зайнятості в аграрному секторі економіки України. Наукова новизна одержаних результатів полягає в поглибленні теоретичних та методичних підходів, а також розробці практичних рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму регулювання зайнятості в аграрному секторі економіки України. Установлено, що категорія «зайнятість» пройшла тривалий шлях формування свого змістовного наповнення, зазнавала періодичної трансформації та закріпила за собою позиції як невід'ємної складової процесу управління на макро- та мікрорівнях. Проаналізовано концепції зайнятості, обґрунтовано складові елементи якісної характеристики категорії «зайнятість», які дозволяють урахувувати природу сучасного ринку праці під час реалізації організаційно-економічного механізму її регулювання. Поглиблено сутнісно-змістовне наповнення категорій «зайнятість» та «організаційно-економічний механізм регулювання зайнятості в аграрному секторі економіки». У роботі

визначено ключові фактори формування зайнятості в аграрному секторі з урахуванням його специфіки. Запропоновано структурно-компонентний підхід до організаційно-економічного механізму регулювання зайнятості, що враховує фактори макро-, мезо- та мікрорівня. Дослідження охоплює аналіз демографічних тенденцій, які впливають на зайнятість сільського населення. Виявлено значне демографічне старіння, низький рівень народжуваності та високу смертність, які ускладнюють забезпечення зайнятості в сільській місцевості. Проведено детальний аналіз сучасного стану ринку праці, який характеризується кризовими явищами, що найбільше проявляються в сільській місцевості. Особливу увагу приділено гідній оплаті праці як домінуючому фактору формування зайнятості. Проведено порівняльний аналіз рівня заробітної плати в Україні та країнах ЄС, який вказує на суттєве відставання України. Обґрунтовано концепт гідної оплати праці в аграрному секторі, що передбачає її перегляд у контексті структури та логіки функціонування аграрних підприємств. Охарактеризовано формальні інститути державного регулювання зайнятості та встановлено недостатню роль у регулюванні та вирішенні проблем зайнятості, що вимагає перегляду і вдосконалення напрямів їхньої діяльності. Визначено «інституційні пастки» функціонування аграрного ринку праці та запропоновано власне бачення чіткої стратегії розвитку ефективної зайнятості в аграрному секторі економіки, що дозволить утілити в життя консолідовані інтереси інститутів ринку праці. Удосконалено концептуальні положення моделювання рівня зайнятості в аграрному секторі, які дозволяють оцінити прямий і опосередкований вплив екзо- та ендогенних факторів, установити інтервальні контури рівня зайнятості в умовах домінуючого впливу демовідтворювальних, соціально-економічних процесів, а також галузевої структури сільськогосподарського виробництва, та визначити подальші управлінські рішення щодо регулювання зайнятості на регіональному рівні. Запропоновано концептуальний підхід до реалізації організаційно-економічного механізму регулювання зайнятості в аграрному секторі економіки на інституційному рівні, що базується на концептуально-цільовому, структурно-змістовному та результативному блоках і передбачає нагальність інституційних трансформацій нормативно-правових, економічних, адміністративних та мотиваційних важелів, а також детінізації зайнятості в аграрному секторі економіки України. Це зумовлює переосмислення і поглиблення впливу інституцій, місія яких не обмежується лише проведенням формальних заходів, а має ґрунтуватися на синергії важелів регулювання та цільової орієнтації для досягнення ефекту зростання зайнятості як складової сталого розвитку аграрного сектору та сільських територій. Результати дослідження мають прикладний характер, що дозволяє впровадити запропоновані підходи у процес менеджменту аграрних підприємств. Це сприятиме стійкому розвитку сільських територій, підвищенню добробуту населення, ефективності управління та конкурентоспроможності аграрного сектору економіки.

2. The dissertation is aimed at solving a scientific and practical task related to the substantiation of theoretical and methodological foundations and the development of practical recommendations for improving the organisational and economic mechanism for regulating employment in the agricultural sector of Ukraine. The scientific novelty of the obtained results lies in the deepening of theoretical and methodological approaches, as well as the development of practical recommendations for improving the organisational and economic mechanism for regulating employment in the agricultural sector of Ukraine. It is established that the category of 'employment' has come a long way in forming its content, has undergone periodic transformations and has consolidated its position as an integral part of the management process at the macro and micro levels. The author analyses the concept of employment, substantiates the constituent elements of the qualitative characteristic of the category 'employment', which allow taking into account the nature of the modern labour market in the implementation of the organisational and economic mechanism of its regulation. The essence and content of the categories 'employment' and 'organisational and economic mechanism for regulating employment in the agricultural sector of the economy' is deepened. The key factors of employment formation in the agrarian sector have been identified, taking into account its specifics. A structural-component approach to the organisational and economic mechanism of employment regulation is proposed, which takes into account macro-, meso- and micro-level factors. The study includes an analysis of demographic trends that affect the employment of the rural population. It reveals significant demographic ageing, low birth rates and high mortality, which complicate the provision of employment

in rural areas. A detailed analysis of the current state of the labour market, which is characterised by crisis phenomena that are most pronounced in rural areas, is carried out. Particular attention is paid to decent wages as a dominant factor in the formation of employment. A comparative analysis of the level of wages in Ukraine and the EU countries is carried out, which indicates a significant lagging behind Ukraine. The concept of decent remuneration in the agricultural sector is substantiated, which implies its revision in the context of the structure and logic of functioning of agricultural enterprises. The formal institutions of state regulation of employment are characterised and their insufficient role in regulating and solving employment problems is established, which requires revision and improvement of their activities. The 'institutional traps' in the functioning of the agrarian labour market are identified and the author offers his own vision of a clear strategy for the development of effective employment in the agrarian sector of the economy, which will allow to implement the consolidated interests of labour market institutions. The conceptual provisions of modelling the level of employment in the agricultural sector have been improved, which allow to assess the direct and indirect impact of exogenous and endogenous factors, to establish interval contours of the level of employment in the conditions of the dominant influence of demo-reproduction, socio-economic processes, as well as the sectoral structure of agricultural production, and to determine further management decisions on employment regulation at the regional level. A conceptual approach to the implementation of the organisational and economic mechanism for regulating employment in the agricultural sector of the economy at the institutional level is proposed, based on the conceptual-target, structural-content and performance blocks, which provides for the urgency of institutional transformations of regulatory, economic, administrative and motivational levers, as well as the de-shadowing of employment in the agricultural sector of the economy of Ukraine. This leads to a rethinking and deepening of the influence of institutions whose mission is not limited to formal measures, but should be based on the synergy of regulatory levers and target orientation to achieve the effect of employment growth as a component of sustainable development of the agricultural sector and rural areas. The results of the study are of an applied nature, which allows implementing the proposed approaches in the management of agricultural enterprises. This will contribute to the sustainable development of rural areas, increase the welfare of the population, management efficiency and competitiveness of the agricultural sector of the economy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Нежид Ю.С. Зайнятість в аграрному секторі економіки: економічна сутність та чинники формування. Проблеми системного підходу: зб. наук. пр. 2019. №4. С. 65–71.
- 2. Нежид Ю.С. Демографічні передумови управління зайнятістю сільського населення. Бізнес-навігатор. 2019. Вип. 5-1 (54). С. 68–73.
- 2. Нежид Ю.С. Демографічні передумови управління зайнятістю сільського населення. Бізнес-навігатор. 2019. Вип. 5-1 (54). С. 68–73.
- 4. Нежид Ю.С. Інституційні засади організаційно-економічного механізму регулювання зайнятості в аграрному секторі економіки України. *Věda a perspektivy*. 2021. №. 7. С. 162–174.
- 5. Нежид Ю.С. Економетричне моделювання та прогнозування рівня зайнятості сільського населення Харківської області. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського*. 2022. № 2. С. 8–13.

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U005796; 0121U111966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Василішин Станіслав Ігорович

2. Stanislav I. Vasylishyn

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: ;<https://scholar.google.com.ua/citations?user=y00nyHcAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шпикуляк Олександр Григорович

2. Oleksandr G. Shpykulyak

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут аграрної економіки"

Код за ЄДРПОУ: 00496805

Місцезнаходження: вул. Героїв Оборони, буд. 10, Київ, 03127, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зось-Кіор Микола Валерійович
2. Mykola V. Zos-Kior

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493014

Місцезнаходження: вул. Сковороди, буд. 1/3, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: <https://ror.org/01s344n79>

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пономарьова Марина Сергіївна
2. Maryna S. Ponomarova

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний біотехнологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44234755

Місцезнаходження: вул. Алчевських, буд. 44, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Грідін Олександр Володимирович
2. Oleksandr V. Gridin

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Головне управління Служби безпеки України в Донецькій та Луганській областях

Код за ЄДРПОУ: 20001504

Місцезнаходження: вул. Ярослава Мудрого, 56, Краматорськ, 84300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Служба безпеки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Онегіна Вікторія Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Михайлов Валерій Михайлович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Міненко Софія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна